

ΣΤΕ 241/2017 [Ανασκαφή περιορισμένης διάρκειας σε ακίνητο μετά από σωστική ανασκαφή]

Περίληψη

-Η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία αποφασίστηκε η συνέχιση της ανασκαφικής έρευνας στο οικοπέδο των αιτούντων, δεν συνιστά συστηματική ανασκαφή κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 3028/2002, δηλαδή, προγραμματισμένη έρευνα, ούτε μετατροπή σωστικής ανασκαφής σε συστηματική κατά την έννοια του άρθρου 37 παρ. 5. Η ανασκαφή αυτή εγκρίθηκε, ενόψει του περιεχομένου και των περιστάσεων έκδοσης της σχετικής απόφασης, κατ' εφαρμογήν της παρ. 15 του άρθρου 36 του ν. 3028/2002, ήτοι ως ανασκαφή περιορισμένης χρονικής διάρκειας' σε ακίνητο, στο οποίο είχε προηγηθεί σωστική ανασκαφή. Παρίσταται δε νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη ενόψει της ιδιαίτερα μεγάλης αρχαιολογικής σημασίας των ευρημάτων που ήλθαν στο φως, της καλής κατάστασης διατήρησης αυτών και του υπολογισθέντος χρόνου της ανασκαφής (έξι μήνες). Εφόσον δε για την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμοστέα ήταν η διάταξη της παρ. 15 του άρθρου 36 και όχι οι λοιπές διατάξεις του εν λόγω άρθρου για τις συστηματικές ανασκαφές, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους προβάλλεται ότι με την προσβαλλόμενη πράξη αποφασίστηκε η συνέχιση σωστικής ανασκαφικής έρευνας επί του ακινήτου των αιτούντων, καθ' υπέρβαση του στόχου της άμεσης διάσωσης των αρχαιοτήτων που ανακαλύφθηκαν και, συνεπώς, για την έκδοση της απόφαση αυτής έπρεπε να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 36 του ν. 3028/2002, οι οποίες δεν προκύπτει ότι συντρέχουν από το φάκελο της υπόθεσης. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη της παρ. 15 του άρθρου 36 ο ιδιοκτήτης του ακινήτου δικαιούνται αποζημίωση για την προσωρινή στέρηση της χρήσης της ιδιοκτησίας του, κατά τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3028/2002. Συνεπώς, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι σε κάθε περίπτωση ο περιορισμός των εξουσιών των αιτούντων επί της ιδιοκτησίας αυτών αιτούντων για σχεδόν 2 χρόνια λόγω των συνεχιζόμενων σωστικών ανασκαφών υπερβαίνει το εύλογο και αναγκαίο μέτρο, καθιστώντας για το λόγο αυτό την προσβαλλόμενη απόφαση ακυρωτέα.

Πρόεδρος: *Κ. Σακελλαροπούλου*

Εισηγητής: *Χρ. Παπανικολάου*

Βασικές σκέψεις

2. Επειδή, με την κρινόμενη αίτηση, όπως συμπληρώθηκε με δικόγραφο

προσθέτων λόγων, ζητείται η ακύρωση της ΥΠΠΟ/ΓΔΑΠΚ/ ΑΡΧ/Β1/Φ34/21741/624/2.3.2012 απόφασης του Υφυπουργού Πολιτισμού και Τουρισμού με τον τίτλο «Έγκριση συνέχισης ανασκαφικής έρευνας σε οικόπεδο επί της οδού Δουμπιώτη 27 - 29 (Ο.Τ. 187), Δήμου Θεσσαλονίκης, Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας».

3. Επειδή, οι αιτούντες, ως ιδιοκτήτες του ως άνω οικοπέδου, με προφανές έννομο συμφέρον ασκούν την κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως.
4. Επειδή, στο άρθρο 35 του ν. 3028/2002 «Για την προστασία των Αρχαιοτήτων και εν γένει της Πολιτιστικής Κληρονομιάς» (Α΄ 153) ορίζεται ότι: “Έννοια αρχαιολογικής έρευνας πεδίου. Ως αρχαιολογική έρευνα πεδίου νοείται η έρευνα του εδάφους, του υπεδάφους, του βυθού της θάλασσας ή του πυθμένα λιμνών ή ποταμών που έχει ως σκοπό τον εντοπισμό ή την αποκάλυψη αρχαίων μνημείων, είτε αυτή συνίσταται σε ανασκαφή, χερσαία ή ενάλια, είτε σε επιφανειακή έρευνα είτε σε επιστημονική έρευνα που διενεργείται με γεωφυσικές ή άλλες μεθόδους”. Στις διατάξεις των άρθρων 36 και 37 του ίδιου νόμου ορίζονται τα εξής: «Άρθρο 36 Συστηματικές ανασκαφές 1. Οι Συστηματικές ανασκαφές διενεργούνται από την Υπηρεσία, από επιστημονικούς, ερευνητικούς ή εκπαιδευτικούς οργανισμούς της ημεδαπής με εξειδίκευση στον τομέα της αρχαιολογικής ή παλαιοντολογικής έρευνας, ή από ξένες αρχαιολογικές αποστολές ή σχολές που είναι εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Για τη διενέργεια ανασκαφής απαιτείται απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού, που εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου. 2. ... 3. Προϋποθέσεις για την έκδοση της απόφασης της παραγράφου 1 είναι: α) η κατάθεση αναλυτικής έκθεσης, από την οποία πιθανολογείται βάσιμα η ύπαρξη μνημείων και με την οποία οριοθετείται η προς ανασκαφή περιοχή και τεκμηριώνεται η προσδοκώμενη συμβολή της συγκεκριμένης έρευνας στην επιστημονική γνώση, καθώς και η ανάγκη προσφυγής στην ανασκαφική μέθοδο, β) το κύρος και η αξιοπιστία του φορέα που αναλαμβάνει τη διενέργεια της ανασκαφής, γ) η ανασκαφική εμπειρία και το επιστημονικό κύρος του διευθύνοντος, δ) η διεπιστημονική σύνθεση της ομάδας συνεργατών, ε) η εμπειρία των μελών της επιστημονικής ομάδας στη στερέωση, συντήρηση, προστασία και δημοσίευση των ευρημάτων ανασκαφών, στ) η επάρκεια της τεχνικής υποδομής και ζ) η επάρκεια του προϋπολογισμού και του προγράμματος ανασκαφής, συντήρησης και δημοσίευσης των ευρημάτων. 4. Τη διεύθυνση ανασκαφής αναλαμβάνει αρχαιολόγος με πενταετή τουλάχιστον ανασκαφική εμπειρία και τουλάχιστον δύο (2) συνθετικές επιστημονικές δημοσιεύσεις αναφερόμενες σε ανασκαφές ή ανασκαφικά ευρήματα. Ως ανασκαφική εμπειρία νοείται αυτή που αποκτάται μετά τη λήψη του πτυχίου. 5. ... 6. Τη διεύθυνση ανασκαφής δεν μπορεί να αναλάβει πρόσωπο που: α) έχει παραβεί τις προθεσμίες κατάθεσης μιας από τις μελέτες του άρθρου 39 ή β) έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα ή παράβαση της νομοθεσίας για την προστασία της πολιτιστικής

κληρονομιάς ή για πλαστογραφία, δωροδοκία, κλοπή, υπεξαίρεση ή αποδοχή προϊόντων εγκλήματος. 7. Οι ανασκαφές που διενεργούνται από φορείς εκτός της Υπηρεσίας τελούν υπό την εποπτεία της, η οποία ασκείται με εκπρόσωπό της αρχαιολόγο, που διαθέτει τριετή τουλάχιστον ανασκαφική εμπειρία. 8. Ο διευθύνων οφείλει να εκτελεί την ανασκαφή στο πλαίσιο του χρονοδιαγράμματος, να μεριμνά ώστε να χρησιμοποιούνται, κατά το δυνατόν, μη καταστροφικές μέθοδοι, να μεριμνά για τη φύλαξη της περιοχής, τη διατήρηση των ευρημάτων κατά προτίμηση κατά χώρα, τη στερέωση και τη συντήρησή τους, καθώς και για την τήρηση των κανόνων ασφάλειας των εργαζομένων και τρίτων. Οφείλει επίσης να μεριμνά για τη λήψη κατάλληλων μέτρων για την αναστήλωση των μνημείων, εάν αυτή είναι αναγκαία, σε συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, τεχνικούς ή συντηρητές. Τέλος οφείλει να μεριμνά για τη διαμόρφωση του χώρου που έχει ανασκαφεί και εφόσον αυτό κρίνεται αναγκαίο, για την ανάδειξή του, να περατώνει τις εργασίες σε εύλογο χρόνο και να δηλώνει την περάτωση της ανασκαφής. 9. Ο διευθύνων την ανασκαφή υποχρεούται να διευκολύνει την πρόσβαση ειδικών επιστημόνων στο χώρο της ανασκαφής υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 39. 10. Τα κινητά ευρήματα μεταφέρονται χωρίς υπαίτια καθυστέρηση στο πλησιέστερο συναφές δημόσιο μουσείο, κατά προτίμηση, ή σε κατάλληλα διαμορφωμένους αποθηκευτικούς χώρους, που τελούν υπό την εποπτεία της Υπηρεσίας, όπου και είναι προσιτά υπό τους όρους της παραγράφου 8 του άρθρου 39. 11. Με την απόφαση της παραγράφου 1 ορίζεται η διάρκεια της ανασκαφής, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε (5) έτη. Για την παράτασή της απαιτείται νέα απόφαση, που εκδίδεται με την ίδια διαδικασία, για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε (5) έτη. Προϋπόθεση για την έκδοση της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου είναι η κατάθεση αναλυτικής έκθεσης από την οποία να προκύπτουν: α) τα αποτελέσματα της πρώτης περιόδου της ανασκαφής, καθώς και η σκοπιμότητα της συνέχισης της έρευνας, β) η τήρηση των υποχρεώσεων των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου και των παραγράφων 2 και 3 του άρθρου 39, γ) τυχόν αλλαγές στη σύνθεση της επιστημονικής ομάδας και η επιμέλεια που επέδειξε στη στερέωση, συντήρηση και προστασία των ευρημάτων κατά την προηγούμενη ανασκαφική περίοδο, δ) η επάρκεια της τεχνικής υποδομής, ε) ο αναλυτικός απολογισμός της προηγούμενης ανασκαφικής περιόδου και η επάρκεια του προϋπολογισμού, καθώς και του προγράμματος για τη συνέχιση της ανασκαφής, τη συντήρηση και τη δημοσίευση των ευρημάτων. 12. Η απόφαση της παραγράφου 1 μπορεί να ανακαλείται εάν ο διευθύνων δεν τηρεί τις υποχρεώσεις που επιβάλλονται από τις διατάξεις των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 3 του άρθρου 39. Η απόφαση ανακαλείται αυτοδικαίως εάν ο διευθύνων την ανασκαφή καταδικασθεί αμετάκλητα για κάποιο από τα αδικήματα της διάταξης της παραγράφου 6. 13. Στην περίπτωση που ανασκαφή η οποία δεν έχει περατωθεί εγκαταλείπεται για χρονικό διάστημα

μεγαλύτερο από δύο (2) έτη (σχολάζουσα ανασκαφή), εκδίδεται νέα απόφαση για τη διενέργεια της ανασκαφής σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος. Εάν δεν συντρέχουν λόγοι ανάκλησης της αρχικής απόφασης, η νέα απόφαση εκδίδεται κατά προτίμηση υπέρ του ίδιου φορέα. 14. Μετά την περάτωση της ανασκαφής για τη διενέργεια νέας ανασκαφής στον ίδιο χώρο ισχύουν αναλόγως οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων. Η απόφαση εκδίδεται κατά προτίμηση υπέρ του ίδιου διευθύνοντος εκτός εάν δεν έχει τηρήσει τις υποχρεώσεις των παραγράφων 8 και 9 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 3 του άρθρου 39. 15. Είναι δυνατόν να διενεργούνται ανασκαφές περιορισμένης χρονικής διάρκειας σε ακίνητο που δεν έχει απαλλοτριωθεί, ύστερα από έγγραφη ειδοποίηση του ιδιοκτήτη από την Υπηρεσία. Ο ιδιοκτήτης υποχρεούται να επιτρέψει τη διενέργεια της ανασκαφής και δικαιούται αποζημίωση για την προσωρινή στέρηση της χρήσης του ακινήτου και για κάθε βλάβη που θα μπορούσε να προκύψει στο ακίνητό του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19. Μετά την περάτωση της ανασκαφής και εφόσον τα ευρήματα δεν κρίνονται διατηρητέα στη θέση εύρεσης, ο φορέας που διενεργεί την ανασκαφή υποχρεούται να επαναφέρει το χώρο στην αρχική του κατάσταση. 16. Στην περίπτωση που ο ιδιοκτήτης του ακινήτου δικαιούται αποζημίωση, για τη διενέργεια ανασκαφής σε ιδιωτικό ακίνητο, αυτή καταβάλλεται σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18 και 19 από τον φορέα που διενεργεί την ανασκαφή. Τυχόν απαλλοτρίωση γίνεται υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου. Άρθρο 37 Σωστικές ανασκαφές 1. Η ανασκαφή για τη διάσωση μνημείου που αποκαλύπτεται κατά την εκτέλεση τεχνικού έργου, δημοσίου ή ιδιωτικού ή εξαιτίας φυσικού φαινομένου ή τυχαίου γεγονότος ή παράνομης ανασκαφικής ενέργειας (σωστική ανασκαφή) διενεργείται από την Υπηρεσία. 2. Για τη διενέργεια σωστικής ανασκαφής ορίζεται από την Υπηρεσία αρχαιολόγος που έχει τουλάχιστον τριετή ανασκαφική εμπειρία και δεν έχει παραβεί τις προθεσμίες κατάθεσης των εκθέσεων της παραγράφου 2 του άρθρου 39. 3. Η Υπηρεσία οφείλει να μεριμνά για τη συντήρηση και τη φύλαξη των ευρημάτων σε συνεργασία με ειδικούς επιστήμονες, τεχνικούς και συντηρητές, για τη φύλαξη της περιοχής που έχει ανασκαφεί, καθώς και για τη λήψη μέτρων ασφάλειας εργαζομένων και τρίτων. Για τη διατήρηση των ακινήτων ευρημάτων εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 9. 4. Η Υπηρεσία υποχρεούται να διευκολύνει την πρόσβαση ειδικών επιστημόνων στο χώρο της ανασκαφής υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του άρθρου 39. 5. Στην περίπτωση που η σωστική ανασκαφή υπερβαίνει το στόχο της άμεσης διάσωσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του προηγούμενου άρθρου. 6. Η σωστική ανασκαφή χρηματοδοτείται από τον κύριο του έργου εφόσον πρόκειται για δημόσιο τεχνικό έργο υπό την έννοια του ν. 1418/1984 (ΦΕΚ 55 Α), όπως αυτός ισχύει κάθε φορά, ή ιδιωτικό έργο προϋπολογισμού μεγαλύτερου των πεντακοσίων ογδόντα επτά χιλιάδων ευρώ (587.000 Ε). Το ποσό του προηγούμενου εδαφίου μπορεί να αναπροσαρμόζεται με απόφαση του

Υπουργού Πολιτισμού. Η χρηματοδότηση καλύπτει και το κόστος συντήρησης, μελέτης και δημοσίευσης των ευρημάτων. Είναι δυνατή η χρηματοδότηση έργου προϋπολογισμού μικρότερου των πεντακοσίων ογδόντα επτά χιλιάδων ευρώ (587.000 Ε), μετά από αίτηση του κυρίου του έργου, με απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου». Εξάλλου, με την παρ.4 του άρθρου 15 του ν. 3658/2008 (Α 70/22.4.2008), ορίστηκε ότι: «...στ. Η διάταξη της περίπτωσης ζ της παραγράφου 3 του άρθρου 36 του ν. 3028/2002 αντικαθίσταται ως εξής: "ζ. η επάρκεια του προϋπολογισμού και του προγράμματος ανασκαφής, συντήρησης και δημοσίευσης των ευρημάτων, καθώς και οι πηγές χρηματοδότησης της ανασκαφής"».

5. Επειδή, οι προβλεπόμενες στις ανωτέρω διατάξεις ανασκαφές διακρίνονται σε συστηματικές, οι οποίες ρυθμίζονται στο άρθρο 36 και σωστικές οι οποίες ρυθμίζονται στο άρθρο 37. Ως συστηματικές ανασκαφές νοούνται οι προγραμματισμένες ανασκαφές προκειμένου να εξασφαλιστεί η συστηματική εξέλιξη, η επιστημονική ποιότητα και η ταχεία ολοκλήρωση της ανασκαφής και των δημοσιεύσεων (βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 3028/2002). Για τη διενέργεια των ανασκαφών αυτών απαιτείται απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού και η συνδρομή των προϋποθέσεων της παρ. 3 του άρθρου 36 και, ειδικότερα, η κατάθεση αναλυτικής έκθεσης, από την οποία πιθανολογείται βάσιμα η ύπαρξη μνημείων, το κύρος και η αξιοπιστία του φορέα που αναλαμβάνει τη διενέργεια της ανασκαφής, η ανασκαφική εμπειρία και το επιστημονικό κύρος του διευθύνοντος, η διεπιστημονική σύνθεση της ομάδας συνεργατών, η εμπειρία των μελών της επιστημονικής ομάδας, η επάρκεια της τεχνικής υποδομής και η επάρκεια του προϋπολογισμού και του προγράμματος ανασκαφής, συντήρησης και δημοσίευσης των ευρημάτων. Η συνδρομή των ως άνω προϋποθέσεων βεβαιώνεται στη γνώμη του Συμβουλίου και στην ερειδόμενη σε αυτήν απόφαση του Υπουργού Πολιτισμού. Στη απόφαση αυτή καθορίζεται και ο χρόνος της ανασκαφής, ο οποίος δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πέντε έτη, ενώ για την παράταση της ανασκαφής απαιτείται η έκδοση νέας απόφασης υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 11 του άρθρου 36, η παράταση δε αυτή ορίζεται για χρονικό διάστημα μέχρι πέντε έτη. Οι σωστικές ανασκαφές ρυθμίζονται ως ειδική περίπτωση ανασκαφών στο άρθρο 37 και αφορούν στη διάσωση μνημείου που αποκαλύπτεται κατά την εκτέλεση τεχνικού έργου ή φυσικού φαινομένου, ορίζεται δε ότι οι σωστικές ανασκαφές μετατρέπονται σε συστηματικές σε περίπτωση υπέρβασης του αρχικού στόχου της διάσωσης (παρ. 5). Στην παρ 15 του άρθρου 36 προβλέπεται μία ενδιάμεση περίπτωση ανασκαφής περιορισμένης χρονικής διάρκειας σε ακίνητο που δεν έχει απαλλοτριωθεί, η οποία διενεργείται ύστερα από έγγραφη ειδοποίηση του ιδιοκτήτη από την Υπηρεσία και για την οποία ο ιδιοκτήτης δικαιούται αποζημίωση για την προσωρινή στέρηση της χρήσης του ακινήτου και για κάθε βλάβη που θα μπορούσε να προκύψει στο ακίνητό του σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 19 του ίδιου νόμου. Η τελευταία αυτή περίπτωση

- ανασκαφής δεν τελεί υπό τις ουσιαστικές και διαδικαστικές προϋποθέσεις που ισχύουν για τις συστηματικές και σωστικές ανασκαφές, πλην δεν επιτρέπεται να συνεχίζεται πέραν ενός ευλόγου χρονικού διαστήματος κρινόμενου κατά τις περιστάσεις, η υπέρβαση του οποίου θα πρέπει να οδηγήσει στη μετατροπή της ανασκαφής σε συστηματική κατά την ανάλογη εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 37. Τέλος, εφόσον σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 37 παρ. 5 στην περίπτωση κατά την οποία η σωστική ανασκαφή υπερβαίνει το στόχο της άμεσης διάσωσης εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 36, δεν αποκλείεται μετά τη διενέργεια σωστικής ανασκαφής να ακολουθήσει η διενέργεια ανασκαφής περιορισμένης χρονικής διάρκειας της παρ. 15 του άρθρου 36.
6. Επειδή, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτουν τα εξής: Στο οικόπεδο φερόμενης ιδιοκτησίας Αβραμίδη Βασίλειου κ.λπ. επί της οδού Δουμπιώτη 27 - 29 του Ο.Τ. 187 του Δήμου Θεσσαλονίκης, πραγματοποιήθηκε από την 9η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων σωστική ανασκαφική έρευνα, η οποία διεξήχθη σε δύο χρονικές περιόδους, ήτοι από 15.11.2010 έως 29.4.2011 και από 13.9.2012 έως τις 25.10.2012, χωρίς ωστόσο να ολοκληρωθεί η αρχαιολογική τεκμηρίωση του χώρου. Η έναρξη της έρευνας στο οικόπεδο πραγματοποιήθηκε μετά την υπ' αριθ. 5489/14.10.2010 υπεύθυνη σχετική δήλωση του εκπροσώπου των φερομένων ιδιοκτητών κ. Β. Αβραμίδη, και δυνάμει της 6183/30.11.2010 σχετικής απόφασης της 9ης ΕΒΑ, η οποία εκδόθηκε ύστερα από την 486/2.11.2010 ομόφωνη γνωμοδότηση του Τοπικού Συμβουλίου Μνημείων Κεντρικής Μακεδονίας. Στην αρχική αυτή φάση της έρευνας, που στόχο είχε τον εντοπισμό της στάθμης των αρχαιοτήτων, έτσι ώστε να ακολουθήσει στατική και αρχιτεκτονική μελέτη εκ μέρους της Τεχνικής Εταιρίας, η οποία θα κατασκεύαζε οικοδομή εντός του ακινήτου, εντοπίστηκαν στον χώρο ενδιαφέροντα οικοδομικά λείψανα έξι διαφορετικών χρονικών φάσεων της αρχαιότητας, που εκτείνονται σε όλη την έκταση του οικοπέδου. Συγκεκριμένα, όπως προκύπτει από την έκθεση ανασκαφής, στο οικόπεδο εντοπίστηκαν: α) Λείψανα κατασκευών των αυτοκρατορικών χρόνων. β) Οικοδομικά κατάλοιπα ενός μνημειώδους κτηρίου των παλαιοχριστιανικών χρόνων, το οποίο ορίζεται εντός περίστωης αυλής διαστάσεων 23,50 μ. X 22 μ. Η αυλή επιστρώνεται με ορθογώνιες μαρμάρινες πλάκες μεγάλων διαστάσεων και πλαισιώνεται στις πλευρές από υπερυψωμένες κατά μία βαθμίδα στοές, εκ των οποίων η ανατολική εδράζεται επάνω σε μνημειακό κρηπίδωμα που διαμορφώνεται από οκτώ μαρμαρόστρωτες βαθμίδες. Από την κιονοστοιχία της βόρειας στοάς εντοπίστηκαν τέσσερα τμήματα αρράβδωτων κίωνων και ένα αρχαϊκό κιονόκρανο, ενώ βρέθηκε *in situ* το βάθρο και η ημιτελής βάση ενός κίονα. Αντιστοιχώς, από την κιονοστοιχία της δυτικής πλευράς βρέθηκε τμήμα του στυλοβάτη, ενώ η νότια πλευρά του αίθριου αναπτύσσεται σε όμορο οικόπεδο, όπου βρίσκεται υποσταθμός της ΔΕΗ. Πρόκειται για αρχιτεκτονικά κατάλοιπα των αρχαϊκών χρόνων που σύμφωνα με τα τεκτονικά σήματα που διατηρούνται σε αυτά αποτέλεσαν σε β' χρήση

υλικό του μνημειώδους παλαιοχριστιανικού κτιρίου. γ) Ψηφιδωτό δάπεδο που βρέθηκε στο εσωτερικό του παλαιοχριστιανικού κτηρίου και χρονολογείται στις αρχές του 6ου αι. μ.Χ. δ) νεκροταφείο των μεσοβυζαντινών χρόνων. ε) Οικοδομικά κατάλοιπα των υστεροβυζαντινών χρόνων. στ) Οικοδομικά κατάλοιπα των μεταβυζαντινών χρόνων. Λόγω της ιδιαίτερα μεγάλης αρχαιολογικής σημασίας των ευρημάτων που ήλθαν στο φως, η 9η ΕΒΑ έκρινε απαραίτητη την παραπομπή του θέματος στο Κεντρικό Αρχαιολογικό Συμβούλιο και με το υπ' αριθ. 2249/29.4.2012 σχετικό έγγραφο της ενημέρωσε για την πρόθεσή της τον κ. Βασίλειο Αβραμίδη, εκπρόσωπο των ιδιοκτητών του οικοπέδου. Με το υπ' αριθ. 3641/ 11.7.2011 σχετικό έγγραφο της 9ης ΕΒΑ προς τη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων παρουσιάστηκαν τα σημαντικά αρχαιολογικά ευρήματα που αποκαλύφθηκαν στην ανασκαφή του οικοπέδου και αιτιολογήθηκε η σκοπιμότητα της πρότασης για συνέχιση της έρευνας. Σύμφωνα με την εν λόγω εισήγηση ο απαιτούμενος χρόνος ανασκαφής υπολογίστηκε στους έξι μήνες και η δαπάνη προϋπολογίστηκε στα 130 - 150.000 ευρώ. Το ζήτημα της έγκρισης ή μη της συνέχισης ανασκαφικής έρευνας στο συγκεκριμένο οικόπεδο επί της οδού Δουμπιώτη 27 - 29 εισήχθη στο Κ.Α.Σ., το οποίο κατά την 1/10.1.2012 συνεδρία του γνωμοδότησε ομόφωνα για την περαιτέρω συνέχιση της έρευνας. Στη συνέχεια, εκδόθηκε η προσβαλλόμενη απόφαση του Υφυπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού, με την οποία εγκρίθηκε η συνέχιση της ανασκαφικής έρευνας σε οικόπεδο επί της οδού Δουμπιώτη 27 - 29 (Ο.Τ. 187), Δήμου Θεσσαλονίκης, Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας λόγω της μεγάλης σημασίας και της καλής κατάστασης διατήρησης που παρουσιάζουν τα αποκαλυφθέντα μέχρι σήμερα ευρήματα.

7. Επειδή, η προσβαλλόμενη απόφαση, με την οποία αποφασίστηκε η συνέχιση της ανασκαφικής έρευνας στο οικόπεδο των αιτούντων, δεν συνιστά συστηματική ανασκαφή κατά την έννοια της παρ. 1 του άρθρου 36 του ν. 3028/2002, δηλαδή, προγραμματισμένη έρευνα, ούτε μετατροπή σωστικής ανασκαφής σε συστηματική κατά την έννοια του άρθρου 37 παρ. 5. Η ανασκαφή αυτή εγκρίθηκε, ενόψει του περιεχομένου και των περιστάσεων έκδοσης της σχετικής απόφασης, κατ' εφαρμογήν της παρ. 15 του άρθρου 36 του ν. 3028/2002, ήτοι ως ανασκαφή περιορισμένης χρονικής διάρκειας σε ακίνητο, στο οποίο είχε προηγηθεί σωστική ανασκαφή. Παρίσταται δε νομίμως και επαρκώς αιτιολογημένη ενόψει της ιδιαίτερα μεγάλης αρχαιολογικής σημασίας των ευρημάτων που ήλθαν στο φως, της καλής κατάστασης διατήρησης αυτών και του υπολογισθέντος χρόνου της ανασκαφής (έξι μήνες). Εφόσον δε για την έκδοση της απόφασης αυτής εφαρμοστέα ήταν η διάταξη της παρ. 15 του άρθρου 36 και όχι οι λοιπές διατάξεις του εν λόγω άρθρου για τις συστηματικές ανασκαφές, είναι απορριπτέοι ως αβάσιμοι οι λόγοι ακυρώσεως, με τους οποίους προβάλλεται ότι με την προσβαλλόμενη πράξη αποφασίστηκε η συνέχιση σωστικής ανασκαφικής έρευνας επί του ακινήτου

των αιτούντων, καθ' υπέρβαση του στόχου της άμεσης διάσωσης των αρχαιοτήτων που ανακαλύφθηκαν και, συνεπώς, για την έκδοση της απόφαση αυτής έπρεπε να συντρέχουν οι προϋποθέσεις του άρθρου 36 του ν. 3028/2002, οι οποίες δεν προκύπτει ότι συντρέχουν από το φάκελο της υπόθεσης. Περαιτέρω, σύμφωνα με την ανωτέρω διάταξη της παρ. 15 του άρθρου 36 ο ιδιοκτήτης του ακινήτου δικαιούται αποζημίωση για την προσωρινή στέρηση της χρήσης της ιδιοκτησίας του, κατά τις διατάξεις του άρθρου 19 του ν. 3028/2002. Συνεπώς, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος ο λόγος ακυρώσεως, με τον οποίο προβάλλεται ότι σε κάθε περίπτωση ο περιορισμός των εξουσιών των αιτούντων επί της ιδιοκτησίας αυτών αιτούντων για σχεδόν 2 χρόνια λόγω των συνεχιζόμενων σωστικών ανασκαφών υπερβαίνει το εύλογο και αναγκαίο μέτρο, καθιστώντας για το λόγο αυτό την προσβαλλόμενη απόφαση ακυρωτέα. Τέλος, ο προβαλλόμενος με δικόγραφο προσθέτων λόγων λόγος ακυρώσεως ότι δεν τηρήθηκε ο ουσιώδης τύπος της παρ. 11 του άρθρου 36 του ν. 3028/2002 και συγκεκριμένα δεν αναφέρεται στο σώμα της πράξης, ούτε προκύπτει από τα στοιχεία του φακέλου, ο χρόνος για τον οποίο αποφασίστηκε η συνέχιση της ανασκαφής, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος, διότι ανεξαρτήτως του ότι στην εισήγηση της 9ης ΕΒΑ προς τη Διεύθυνση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αρχαιοτήτων ο χρόνος της ανασκαφής υπολογίστηκε σε έξι μήνες, πάντως, στην περίπτωση της ανασκαφής του άρθρου 36 παρ. 15 δεν τίθεται ως προϋπόθεση και ως ουσιώδης τύπος έκδοσης της σχετικής διοικητικής πράξης ο ακριβής προσδιορισμός του χρόνου διάρκειας της ανασκαφής. Είναι δε διάφορο το ζήτημα εάν η υπέρβαση του ευλόγου χρονικού διαστήματος της ανασκαφής πρέπει να οδηγήσει στη μετατροπή της ανασκαφής σε συστηματική κατά την ανάλογη εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 37 του ν. 3028/2002.

8. Επειδή, κατόπιν τούτων, η κρινόμενη αίτηση ακυρώσεως πρέπει να απορριφθεί.